

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 22/17
U Luxembourg, 7. ožujka 2017.

Presuda u predmetu C-390/15
Rzecznik Praw Obywatelskich (RPO)

Načelu jednakog postupanja ne protivi se to da digitalne knjige, novine i časopisi isporučeni elektroničkim putem budu isključeni od primjene snižene stope PDV-a

Direktiva o PDV-u valjana je s te točke gledišta

U skladu s Direktivom o PDV-u¹, države članice mogu primijeniti sniženu stopu PDV-a² na tiskane publikacije poput knjiga, novina i časopisa³. Nasuprot tomu, digitalne publikacije moraju biti podvrgnute standardnoj stopi PDV-a, uz iznimku digitalnih knjiga isporučenih na fizičkom nosaču (na primjer CD-ROM-u)⁴.

Poljski Ustavni sud, pred kojim je postupak pokrenuo poljski pučki pravobranitelj⁵, sumnja u valjanost te razlike u oporezivanju. On Sud pita, s jedne strane, je li ona usklađena s načelom jednakog postupanja i, s druge strane, je li Europski parlament bio dovoljno uključen u zakonodavni postupak⁶.

Svojom današnjom presudom Sud utvrđuje, prije svega, s obzirom na to da Direktiva o PDV-u za učinak ima isključivanje primjene snižene stope PDV-a na isporuku digitalnih knjiga elektroničkim putem, dok je takva primjena dopuštena za isporuku digitalnih knjiga u svim fizičkim oblicima, da za odredbe te direktive treba smatrati da uspostavljaju razliku u postupanju između dviju situacija koje su usporedive u pogledu cilja koji je zakonodavac Unije nastojao postići kada je dopustio primjenu snižene stope PDV-a na određene vrste knjiga, a koji je poticanje čitanja.

Potom Sud ispituje je li ta razlika opravdana. Podsjeća da je različito postupanje opravdano kada se odnosi na zakonski dopušten cilj koji se nastoji postići mjerom čiji je učinak uspostava razlike i kada je ona proporcionalna tom cilju. Dakle, u slučaju mjere porezne naravi, zakonodavac Unije pozvan je, kada je donosi, provesti političke, gospodarske i socijalne izbore te hijerarhizirati različite interese ili izvršiti složene ocjene. Slijedom toga mu u tom okviru treba priznati široku diskrecijsku ovlast na način da se sudski nadzor poštovanja uvjeta navedenih u prethodnoj točki ove presude treba ograničiti na nadzor očite pogreške. U tom kontekstu Sud primjećuje da je isključenje primjene snižene stope PDV-a na isporuku digitalnih knjiga elektroničkim putem posljedica posebnog sustava PDV-a za elektroničku trgovinu. Naime, s obzirom na stalni razvoj kojem podliježu sve elektroničke usluge, ocijenjeno je nužnim potonje podvrgnuti jasnim, jednostavnim i ujednačenim pravilima kako bi se stopa PDV-a koja se na njih primjenjuje mogla utvrditi sa sigurnošću i kako bi se tako poreznim obveznicima i nacionalnim poreznim tijelima olakšalo upravljanje tim porezom. Međutim, isključujući primjenu snižene stope PDV-a na

¹ Direktiva Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL L 347, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 9., svezak 1., str. 120.), u verziji koja proizlazi iz Direktive Vijeća 2009/47/EZ od 5. svibnja 2009. o izmjeni Direktive 2006/112/EZ o sniženim stopama poreza na dodanu vrijednost (SL L 116, str. 18.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 9., svezak 1., str. 286.).

² Odnosno dvije snižene stope PDV-a.

³ Osim ako je tiskani materijal u cijelosti ili pretežito posvećen oglašavanju.

⁴ U tom slučaju, snižena stopa PDV-a može se primijeniti i na digitalne knjige. Nasuprot tomu, ako su te digitalne knjige prenesene preuzimanjem ili *streamingom*, treba se primijeniti standardna stopa. Što se tiče digitalnih novina i časopisa, uvijek se primjenjuje standardna stopa, neovisno o obliku u kojemu su oni isporučeni.

⁵ Rzecznik Praw Obywatelskich. Pučki pravobranitelj zahtijevao je od poljskog Ustavnog suda da ispita ustavnost poljskih odredbi o sniženoj stopi PDV-a koja se primjenjuje na publikacije.

⁶ Naime, tekst točke 6. Priloga III. Direktivi 2006/112, kako je izmijenjena, razlikuje se od teksta koji se nalazi u prijedlogu direktive na temelju kojega je provedeno savjetovanje s Parlamentom.

elektroničke usluge, zakonodavac Unije oslobađa porezne obveznike i nacionalna porezna tijela obveze da za svaku vrstu tih usluga ispituju ulazi li ona u jednu od kategorija usluga na koje se može primijeniti takva stopa na temelju Direktive o PDV-u. Slijedom toga, takvu mjeru treba smatrati prikladnom da ostvari cilj koji se nastoji postići posebnim sustavom PDV-a koji se primjenjuje na elektroničku trgovinu. Usto, priznati državama članicama da mogu primijeniti sniženu stopu PDV-a na isporuku digitalnih knjiga elektroničkim putem, kao što je to dopušteno za isporuku takvih knjiga u svim fizičkim oblicima, moglo bi negativno utjecati na cjelokupnu usklađenost mjere koju je namjeravao poduzeti zakonodavac Unije, a koja se sastoji od isključivanja svih elektroničkih usluga od mogućnosti primjene snižene stope PDV-a.

Što se tiče obveze savjetovanja s Europskim parlamentom tijekom zakonodavnog postupka, Sud naglašava da ta obveza znači da se s njime treba ponovno savjetovati svaki put kada konačno doneseni tekst, promatran u cijelosti, odstupa u sâmoj svojoj biti od onoga o kojemu je već provedeno savjetovanje s Parlamentom, uz iznimku slučajeva u kojima izmjene u bitnome odgovaraju izraženoj želji sâmog Parlamenta. Sud potom ispituje je li potrebno novo savjetovanje s Parlamentom u pogledu odredbe direktive koja ograničava primjenu snižene stope PDV-a jedino na isporuku knjiga na fizičkom nosaču⁷. U tom pogledu Sud smatra da je završni tekst dotične odredbe samo redakcijsko pojednostavnjenje teksta koji se nalazio u prijedlogu direktive i čija je bit u cijelosti zadržana. Stoga Vijeće nije bilo dužno ponovno provesti savjetovanje s Parlamentom. Sud iz toga zaključuje da ta odredba direktive nije nevaljana.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

⁷ Naime, točka 6. Priloga III: Direktivi, 2006/112, kako je izmijenjena, propisuje primjenu takve stope na „isporuk[u], uključujući posudbu iz knjižnica knjiga u svim fizičkim oblicima (uključujući brošure, letke i slične tiskane materijale, dječje slikovnice, crtanke ili bojanke, glazbene note u tiskanom obliku ili u obliku rukopisnih bilješki, zemljopisne karte te hidrografske ili slične grafičke prikaze), novina i časopisa, osim materijala koji je u cijelosti ili većim dijelom posvećen oglašavanju”. Nasuprot tomu, prijedlog direktive pozivao se na „isporuk[u], uključujući posudbu iz knjižnica, knjiga (uključujući brošure, letke i slične tiskane materijale, dječje slikovnice, crtanke ili bojanke, glazbene note u tiskanom obliku ili u obliku rukopisnih bilješki, zemljopisne karte te hidrografske ili slične grafičke prikaze), kao i audioknjige, CD, CD-ROM ili druge slične fizičke oblike podataka koji u većem dijelu reproduciraju isti sadržaj informacija kao tiskane knjige), novina i časopisa, osim materijala koji su u cijelosti ili većem dijelu posvećen[i] oglašavanju”.